

Sygn. akt III KO 80/20

POSTANOWIENIE

Dnia 23 września 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Michał Laskowski

w sprawie **K. P.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 23 września 2020 r.,

wniosku Sądu Rejonowego w B. z dnia 3 lipca 2020 r. o przekazanie sprawy sygn. akt XI K (...) do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu na podstawie art. 37 k.p.k. *a contrario*

p o s t a n o w i ł

nie uwzględnić wniosku o przekazanie sprawy.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w B. zwrócił się do Sądu Najwyższego o rozważenie możliwości przekazania do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu sprawy o sygnaturze akt XI K [...], dotyczącej K. P. , oskarżonego z art. 224 § 2 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. oraz art. 224 § 2 k.k.

Podstawę wniosku stanowiła obawa Sądu Rejonowego o dobro wymiaru sprawiedliwości, w związku z tym, że pokrzywdzonym czynem opisanym w akcie oskarżenia jako drugi jest radca prawny M. J. , należący do Okręgowej Izby Radców Prawnych w [...].

Sąd Rejonowy uznał, że naturalna zawodowa styczność radcy prawnego z innymi prawnikami w okręgu – w tym sędziami Sądu Rejonowego w B. – stanowi okoliczność, która w odbiorze środowiska zawodowego, a nawet społecznym, może

wywołać wątpliwości co do bezstronności toczącego się przed tym Sądem postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Odstąpienie od właściwości sądu do rozpoznania sprawy stanowi sytuację wyjątkową, uzasadnioną tylko szczególnymi okolicznościami. Kryterium "dobra wymiaru sprawiedliwości", uzasadniające korzystanie z właściwości delegacyjnej na podstawie art. 37 k.p.k., przejawiać się może między innymi zagrożeniem obiektywizmu w orzekaniu o odpowiedzialności karnej, sprawnego i szybkiego przeprowadzenia postępowania sądowego, realizującego ustawowy postulat rozpoznania sprawy w rozsądnym terminie, czy realizacji prawa do obrony (por. m.in. postanowienie SN z 14.06.2018 r, sygn. akt V KO 35/18).

W niniejszym stanie faktycznym za przekazaniem sprawy przemawia, zdaniem Sądu inicjującego postępowanie, prawdopodobieństwo powstania obaw lub zastrzeżeń, co do obiektywnego orzekania przy rozpatrywaniu sprawy w Sądzie [...], w związku z tym że pokrzywdzonym jednym z czynów jest prawnik, należący do Izby Radców Prawnych z tego samego, co Sąd Rejonowy, okręgu. Okoliczność ta, zdaniem wnioskodawcy, uzasadnia odstąpienie od reguł wyznaczających właściwość sądu.

W ocenie Sądu Najwyższego inicjatywa Sądu Rejonowego w B. jest co najmniej przedwczesna, jeśli nie całkiem nieuzasadniona. Nie można, co do zasady, przyjąć, że sytuacja zagrożenia obiektywizmu sądu zachodzi każdorazowo wówczas, gdy pokrzywdzony jest osobą znaną Sądowi z kontaktów zawodowych (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 lipca 2016 r., sygn. akt II KO 25/16). Jak podkreśla Sąd Najwyższy *sam fakt urzędowej znajomości sędziów, prokuratorów lub innych osób występujących przed sądem (adwokaci, biegli, tłumacze) nie może stanowić o istnieniu uzasadnionej obawy co do braku bezstronności orzekających w sprawie sędziów* (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 kwietnia 2016 r., sygn. akt IV KO 25/16).

W tym miejscu warto podkreślić, że *przesłanka „dobra wymiaru sprawiedliwości” stanowiąca kryterium zastosowania art. 37 k.p.k. wymaga, aby*

sąd powołując się na nią, nie stwarzał w ten sposób wrażenia, że unika prowadzenia sprawy dla niego kłopotliwej, tak z uwagi na pełnioną przez oskarżyciela posiłkową funkcję, jak też naturalne w takiej sytuacji zainteresowanie nią społeczeństwa oraz mediów. Sąd właściwy do rozpoznania sprawy nie może uchylać się od jej rozpoznania także pod pozorem pojawienia się w przyszłości zarzutów dotyczących bezstronności, a zatem antycypować przyszłe opinie społeczne, na których zresztą pojawienie się ma także wpływ przez odpowiednie prowadzenie postępowania (tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 30 stycznia 2018 r., sygn. akt IV KO 131/17).

Pamiętać także trzeba, że procesowa możliwość przekazania sprawy ma charakter wyjątkowy. Przepis art. 36 k.p.k. powinien być zatem interpretowany zawężająco.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.